

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoCsp/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119442265
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:6119442265.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu: J., proti žalovanému I., o zaplatenie sumy 1.248,05 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 20. augusta 2020, č.k. 10Csp/8/2020-149, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Stranám nárok na náhradu trov konania nepriznal. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 39, § 524 ods. 1, 2, § 528 ods. 2 Obč. zákonníka, § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané a medzi stranami za nesporné, že dňa 09.08.2007 G. a žalovaný uzavreli zmluvu o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté bankové produkty v kombinácii balíka J. a bolo mu poskytnuté povolené prečerpanie jeho bankového účtu. Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú. Dňa 17.05.2017 banka žalovanému výzvou oznámila, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky ku dňu 30.04.2017 v sume 643,06 eur a vyzvala ho, aby dlžnú sumu zaplatil v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Žalovaný na výzvu banky nereagoval. Dňa 22.08.2017 banka vypovedala zmluvu, na základe ktorej bolo žalovanému poskytnuté povolené prečerpanie účtu č. G. a súčasne vyhlásila mimoriadnu splatnosť povoleného prečerpania. Dňa 16.11.2017 banka odstúpila od zmluvy, na základe ktorej viedla žalovanému účet č. G. a žalovaného vyzvala, aby nesplatenú pohľadávku v sume 1.508,66 eur zaplatil v lehote 7 dní od doručenia odstúpenia od zmluvy. Dňa 12.09.2018 banka žalovanému oznámila, že výška jeho dlhu ku dňu 12.09.2018 predstavovala sumu 1.560,44 eur a vyzvala ho na jeho zaplatenie. Dňa 17.12.2018 G. pohľadávku voči žalovanému postúpila zmluvou o postúpení pohľadávok žalobcovi. Postúpenie pohľadávky banka žalovanému oznámila dňa 03.01.2019. Dňa 31.10.2019 žalobca žalovaného vyzval na zaplatenie nesplateného úveru v sume 1.637,02 eur spolu s príslušenstvom najneskôr do 10.11.2019. Žalovaný na predžalobnú výzvu nereagoval. Hoci žalobca preukázal, že jeho právny predchodca, G., pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávok so žalobcom dňa 17.05.2017 adresovala žalovanému výzvu o tom, že je v omeškaní so splácaním úveru ku dňu 30.04.2017 v sume 643,06 eur a vyzvala ho, aby dlžnú sumu zaplatil v lehote 15 dní od doručenia výzvy, nepreukázal, že predmetná výzva bola žalovanému aj odoslaná. V prejednávanej veci žalobca odvodil svoje právo na zaplatenie žalovanej sumy zo zmluvy o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby zo dňa 09.08.2007, ktorú žalovaný uzavrel so G., ktorá je bankou podľa § 2 ods. 1 Zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Pohľadávku voči žalovanému žalobca nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 17.12.2018. Postúpenie pohľadávky je upravené v cit. ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka V danom

prípade G. ako banka a pôvodný veriteľ pri postúpení pohľadávky na inú osobu sa musí riadiť okrem všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka aj ust. § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z.z.. Pokiaľ nie je dodržaný postup uvedený v tomto ustanovení zákona, nie sú splnené podmienky pre postúpenie pohľadávky banky nebankovému subjektu. Ak tak banka napriek tomu urobí, takéto postúpenie je svojím obsahom a účelom v rozpore so zákonom a je neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Aktívnou legitímáciou v súdnom konaní sa rozumie také hmotnoprávne postavenie navrhovateľa, z ktorého mu vyplýva procesné právo hmotnoprávny nárok uplatňovať. Súd je povinný v každom súdnom konaní preskúmať vecnú legitímáciu strany sporu, či už aktívnu alebo pasívnu. V danej veci žalobca pohľadávku nadobudol postúpením od banky. Bolo jeho povinnosťou preukázať splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky, čo je predpokladom preukázania aktívnej vecnej legitímácie. Žalobca nepreukázal odoslanie zaslanie výzvy zo dňa 17.05.2017 žalovanému podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ktorý predpokladá, aby výzva bola písomná a veriteľ sa musí aspoň pokúsiť o jej zaslanie dlžníkovi na jeho poslednú známu adresu, a to napr. poštovým podacím lístkom alebo doručenkou. Vzhľadom k tomu, že žalobca nepreukázal odoslanie výzvy zo dňa 17.05.2017 žalovanému, súd prvej inštancie bol toho názoru, že právny predchodca žalobcu nedodrжал postup vyplývajúci mu z cit. ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách pre postúpenie pohľadávky voči žalovanému žalobcovi. Potom je uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 17.12.2018 podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná pre rozpor so zákonom. Keďže v konaní nebolo preukázané, že žalobca nadobudol platne pohľadávku G. voči žalovanému zo zmluvy o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby zo dňa 09.08.2007, súd prvej inštancie jeho žalobu ako nedôvodnú zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie. Vecnou stránkou sporu sa ďalej nezaoberal. V prejednávanej veci súd prvej inštancie svoj právny názor vyslovil v súlade s ustálenou súdnou praxou rešpektujúc právny názor NS SR vyslovený v uznesení č.k. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018. K tvrdeniu žalobcu, že vzhľadom k tomu, že výzva na úhradu zo dňa 17.05.2017 bola žalovanému doručovaná, nebola ním rozporovaná, podľa ust. § 151 ods. 1 CSP je toto tvrdenie potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenie a potom je potrebné považovať za nesporné skutkové tvrdenie (ktoré nie je potrebné preukázať ďalšími listinnými, prípadne inými dôkazmi), že žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bol postupcom vyzvaný na úhradu omeškaných splátok, súd prvej inštancie uviedol, že v spotrebiteľských sporoch súd podľa § 295 CSP môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí takýto dôkaz. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie mal dôvodné pochybnosti o platnosti zmluvy o postúpení bankovej pohľadávky voči žalovanému žalobcovi práve v dôsledku nedodržania postupu podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách postupcom, vo veci vykonal dokazovanie aj bez návrhu žalovaného, ktorý v prejednávanej veci mal jednoznačne postavenie spotrebiteľa, zamerané na zistenie platnosti postúpenia pohľadávky banky žalobcovi, aj napriek tomu, že žalovaný doručenie výzvy zo dňa 17.05.2017 výslovne nenamietal, pretože k takémuto procesnému postupu pri dokazovaní súd oprávňovalo ust. § 295 CSP. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Konštatoval, že žalobca vo veci nebol úspešný, preto mu nárok na náhradu trov konania nevznikol a žalovanému ako úspešnej strane sporu žiadne trovy nevznikli, preto stranám nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Súdu prvej inštancie vytýkal nesprávne skutkové a práve závery, ako aj porušenie žalobcovho práva na spravodlivý proces. Citoval ust. § 92 ods. 8 ZoB. Poukázal na to, že v konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní a teda bolo preukázané, že zo strany postupcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 ZoB. Dôvodil, že ničím nespochybňuje, že súd je v zmysle ust. § 295 CSP oprávnený vykonať aj dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, pričom tieto môže sám obstaráť, alebo zabezpečiť - avšak súd v prejednanom prípade žiadne ďalšie dôkazy v zmysle ust. § 295 CSP nevykonal - ale len sám, bez procesnej aktivity žalovaného, spochybnil skutkové tvrdenia žalobcu (t.j. prakticky učinil procesnú obranu za žalovaného), čím podľa názoru žalobcu porušil zásadu rovnosti sporových strán a žalobcovu právo na súdnu ochranu, čím nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobca na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co/84/2019, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/124/18, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/295/2019, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11CoCsp/43/2020. Ďalej dôvodil tým, že nakoľko ust. § 89 ods. 1 ZoB pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení ZoB, pričom ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB nevyučuje

odchýlnu úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si v posudzovanom prípade dohodli otázku postúpenia odchýlne od predmetného zákona, a to v čl. 12 v bode 12.14 Všeobecných obchodných podmienok. Na základe uvedeného zastával názor, že preukázanie splnenia podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB v konaní nebolo potrebné, keďže žalobca preukázal, že zmluvné strany si vzájomné práva a povinnosti upravili v súdenom prípade odchýlne od ust. § 92 ods. 8 ZoB. V uvedenej súvislosti na podporu svojho názoru poukázal na ďalšie rozhodnutia iných súdov. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe žalobcu vyhovel, resp. ho zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol potvrdenie napadnutého rozsudku. Vyslovil názor, že súd prvej inštancie vo veci správne rozhodol po tom, ako žalobca neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal, že pri postúpení pohľadávky postupoval podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v zmysle ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. Právna úprava umožňuje rozhodnutie súdu prvej inštancie napadnúť odvolaním len z taxatívne stanovených dôvodov. Náležitosti odvolania vymedzuje ust. § 363 CSP. Medzi tieto náležitosti odvolania patrí povinnosť uviesť, z akých dôvodov považuje odvolateľ napádané rozhodnutie za nesprávne s tým, že taxatívne dôvody odvolania vymedzuje ust. § 365 ods. 1 CSP. V závislosti od toho, aké nedostatky odvolateľ súdu prvej inštancie vytká, možno odvolaním napadnúť vady konania a vady rozhodnutia (skutkové alebo právne). Z obsahu podaného odvolania je možné vyvodiť, že súdu prvej inštancie predovšetkým vytkal nesprávne skutkové a právne závery (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP).

6. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

7. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

8. V súvislosti s odvolacími argumentami žalovaného ohľadne porušenia jeho práva na spravodlivý proces odvolací súd poukazuje na to, že podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II.ÚS 251/03).

9. Súd prvej inštancie neporušil právo strán na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky).

10. Odvolací súd považuje vyššie uvedené odvolacie námietky žalobcu za neopodstatnené. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne skutkovo i právne posúdil. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením veci v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie a podľa § 387 ods. 2 CSP na ne v plnom rozsahu poukazuje. Na správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednáwanej veci súdom prvej inštancie.

11. Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že podľa jeho názoru súd prvej inštancie sa už v odôvodnení rozsudku náležitým spôsobom vypořiadal so všetkými dôvodmi podaného odvolania, ktoré dôvody odvolateľ - žalobca prezentoval už počas konania pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd preto v odpovedi na vznesené námietky odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Na doplnenie správnosti uvádza:

12. Okresný súd žalobu na zaplatenie žalovanej sumy zamietol z dôvodu, že dospel k záveru o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v dôsledku nespĺnenia zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky voči žalovanému (§ 92 ods. 8 zákona o bankách).

13. Aktívnu legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu žalobcu ním uplatnené právo resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existenciou tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009).

14. Postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že na základe zmluvy uzavretej v písomnej forme medzi doterajším veriteľom (postupcom, cedentom) a treťou osobou (postupníkom, cesionárom) postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku proti dlžníkovi (cesus) novému veriteľovi, a to buď za odplatu, alebo bezodplatne. Postupník sa stane novým veriteľom, nadobúda pohľadávku (s príslušenstvom a právami s ňou spojenými). Postupca stráca postúpenú pohľadávku s celým príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými. Nie je ďalej oprávnený pohľadávku vymáhať a prijímať od dlžníka plnenie.

15. Ustanovenie § 525 Občianskeho zákonníka určuje, ktoré pohľadávky nemožno platne postúpiť. Okrem toho môže byť postúpenie určitých pohľadávok zakázané špeciálnymi predpismi, prípadne postúpenie môže byť zákonom síce dovoľené, ale len za určených podmienok.

16. Takýmto prípadom je ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách účinnom v čase cesie (postúpenia) pohľadávky.

17. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je (1.) splatná, a to až po predchádzajúcej (2.) písomnej výzve a kumulatívne, ak je splnené (3.) omeškanie klienta so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

18. Uvedené skutočnosti sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/119/2013). Splnenie osobitných zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky sa vyžaduje z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom (mimo banky) už nie je zachovaná možnosť dohľadu a dozoru NBS ako centrálnej banky.

19. Následkom postúpenia pohľadávky, ohľadne ktorej cesia podľa § 525 Obč. zák., alebo podľa špeciálnych predpisov nie je dovoľená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39). Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadne ktorej to zákon zakazuje, (alebo

ohľadne ktorej postúpenie podmieňuje splnením zákonných podmienok, ktoré splnené neboli), ide o cesiu neplatnú od počiatku ex tunc a jej neplatnosť nemožno zhojiť.

20. Z uvedeného dôvodu v týchto prípadoch nemožno vôbec hovoriť o platnej cesii, postupca zostáva veriteľom svojej pohľadávky, ktorá na postupníka neprechádza pre neplatnosť zmluvy.

21. Je bez významu, že podmienky platnosti postúpenia pohľadávky sú uvedené v zákonnom predpise, ktorý je predpisom verejného práva. Zmluva o postúpení je súkromnoprávnou zmluvou, ktorú upravuje Občiansky zákonník. Táto charakteristika zmluvy nevylučuje možnosť upraviť osobitné podmienky jej platnosti pre špecifický okruh pohľadávok (bankové pohľadávky) v osobitnom zákone v zásade verejnoprávnej povahy (zákon o bankách). Pre aplikáciu ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka je rozhodujúce zistenie, že právny úkon je v rozpore so zákonom. Ust. § 39 Občianskeho zákonníka nerozlišuje, o akú triedu právnej normy ide (normu verejného alebo súkromného práva).

22. Písomná výzva banky klientovi (dlžníkovi alebo ručiteľovi; klientom v zmysle § 5 písm. h/ zákona o bankách je osoba, s ktorou má banka alebo pobočka zahraničnej banky v rámci výkonu bankových činností uzavretý obchod, ktorým je vznik, zmena alebo zánik záväzkových vzťahov medzi bankou a klientom), je prvým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky, alebo jej časti na inú osobu. Žalobca v konaní pred okresným súdom ani v odvolacom konaní nepreukázal zaslanie či doručenie takejto výzvy banky klientovi, žalovanému. Preto je možné uzavrieť, že žalobca nepreukázal prvú podmienku kogentne stanovenú v § 92 ods. 8 zákona č 483/2001 Z. z.

23. Písomné oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky a ani samotné vyhlásenie predčasnej splatnosti nie je výzvou, ako má na mysli citované ustanovenie, a ani ju nenahrádza. K tomu je potrebné dodať, že dôvodom, pre ktorý je možné skúmať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky napriek inak dostatočnému oznámeniu o postúpení pohľadávky zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaného pod č. R 119/2003, je spotrebiteľská povaha sporu.

24. Žalobca v danom prípade tvrdiac, že pohľadávku nadobudol postúpením od banky, má riadne preukázať splnenie podmienok platného postúpenia, čo je predpokladom na preukázanie jeho aktívnej vecnej legitímácie. Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť v predmetnom konaní je na žalobcovi. Súdu neprináleží zaobštarávať si z vlastnej iniciatívy dôkazy preukazujúce dôvodnosť podanej žaloby.

25. Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na základný princíp, ktorým je ovládané dokazovanie v sporovom konaní, o ktoré ide aj v posudzovanej veci, a to princíp prejednávaci, ktorý spočíva v tom, že tvrdiť skutočnosti rozhodné pre posúdenie daného prípadu a navrhovať a predkladať dôkazy pre tieto skutočnosti je zásadne vecou strán sporu, na ktorých spočíva hlavná zodpovednosť za zhromaždenie skutkového podkladu potrebného pre rozhodnutie vo veci samej, teda iniciatíva v tomto smere jednoznačne zaťažuje ich. Rozsah dôkazného bremena vyplýva z hmotného práva, teda z príslušnej hmotnoprávnej normy. V zásade platí, že dôkazné bremeno má ten, komu je podľa hmotného práva na prospech existencia určitej skutočnosti. Ak tak strany nevykonajú, potom postihne tú stranu, ktorá je povinná potrebné tvrdenie vykonať, nepriaznivý procesný následok spočívajúci v tom, že súd rozhodne v jej neprospech. Keďže súd vychádza len zo skutočností tvrdených stranami a vykonáva len tie dôkazy, ktoré tieto navrhli, bolo na žalobcovi, akým spôsobom svoj nárok formuloval a na akých skutočnostiach jeho dôvodnosť zakladal a tiež bolo vecou jeho racionálneho posúdenia, či ním tvrdené skutočnosti je spôsobilý aj preukázať vo vedomí, že pasivita, či nesprávne zvolená argumentácia, mu môže priniesť negatívne dôsledky v spore, teda nesplnenie si povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti sa nutne musí prejavíť v nepriaznivom meritórnom rozhodnutí pre neho ako stranu, ktorá dôkazné bremeno neuniesla, k naplneniu čoho aj došlo v posudzovanej veci, keď žalobca neprodukoval také dôkazy, ktoré by boli spôsobilé k záveru o preukázaní ním tvrdených skutočností, od ktorých odvodzoval uplatnený nárok, čo nemohlo mať za následok iné, ako v jeho neprospech vydané rozhodnutie.

26. Žalobca tvrdiac, že pohľadávku nadobudol postúpením od banky, mal riadne preukázať splnenie podmienok platného postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách platného v čase uzavretia zmluvy, čo je predpokladom na preukázanie svojej aktívnej vecnej legitímácie. Súd prvej inštancie správne skúmal podmienky uvedené v § 92 ods. 8 zákona o bankách v súlade s § 295 CSP a teda doručenie písomnej výzvy banky tým, že žalobcu vyzval na preukázanie doručenia výzvy.

27. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie bol oprávnený od žalobcu žiadať predloženie dôkazu, ktorý bol nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci, pretože v posudzovanej veci sa jednalo o spotrebiteľský spor, t.j. spor s ochranou slabšej strany, pričom v zmysle ustanovenia § 295 CSP: „Súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.“ Zároveň odvolací súd poukazuje i na § 189 CSP, z ktorého vyplýva edičná povinnosť, t.j. súd môže uložiť tomu, kto má vec potrebnú na zistenie skutkového stavu, aby ju predložil.

28. Aktívnu legitímáciu v konaní preukazuje žalobca a súd ju skúma ex offo, a teda nestačí len skutočnosť, že žalovaná aktívnu legitímáciu žalobcu v konaní nenamietala. Pokiaľ je pre preukázanie aktívnej legitímácie žalobcu v konaní nevyhnutné preukázať relevantnú výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 zák. o bankách a doručenie takejto výzvy nie je žalovanou namietané, nemožno konštatovať, že ide o nesporné tvrdenia strán a dokazovanie v tomto smere nevykonať. Súd prvej inštancie z listín predložených žalobcom mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu (G..) vyzval žalovaného na úhradu dlhu, avšak nepreukázal doručenie žalovanému. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že doručenie výzvy dlžníkovi je veľmi významné, nakoľko až keď sa takáto výzva dostane do sféry dispozície dlžníka a tento svoj dlh neuhradí a je tak v omeškaní so splatením dlhu po dobu viac ako 90 dní, až potom je pohľadávka banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách spôsobilá na postúpenie. Dovtedy takáto pohľadávka nemôže byť postúpená. Vzhľadom k tomu, že žalobca nepreukázal splnenie zákonom stanovených podmienok pre platné postúpenie pohľadávky, je potrebné konštatovať, že podmienky pre postúpenie pohľadávky banky na tretiu osobu, ktorá nie je bankou (žalobca), podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách neboli splnené. Na tejto skutočnosti nemení ani zmluvné dojednanie Všeobecných obchodných podmienok, na ktoré žalobca poukázal v odvolaní, ktoré podľa názoru odvolacieho súdu je v rozpore s § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

29. V tomto prípade žalobca v spore pred súdom prvej inštancie nepreukázal splnenie podmienok § 92 ods. 8 zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky, a preto možno súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca nemá aktívnu vecnú legitímáciu na vymáhanie žalovanej pohľadávky.

30. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukázal na iné rozhodnutia všeobecných súdov, ide o rozhodnutia všeobecných súdov, ktoré nie sú rozhodnutiami súdnych autorít, ktoré by boli pre odvolací súd v zmysle ustanovenia § 193 CSP záväznými, ani nie sú považované za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017 do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 71/2018).

31. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, vyhodnotiac odvolacie námietky žalobcu ako nedôvodné. Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie neuviedol žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktoré by indikovali k odlišnému, v prospech žalobcu vznikajúcemu rozhodnutiu.

32. V odvolacom konaní mal plný úspech žalovaný, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní žalovanému však žiadne trovy nevznikli, preto odvolací súd vyslovil, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

33. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).